

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **R. D.,** zast. JUDr. Michalem Bortelem, advokátem se sídlem Jakubská 121/1, Brno, proti žalované: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, územní odbor vnější služby, oddělení hlídkové služby, se sídlem Renčova 38, Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 4. 2011, č. UM/2008, M 3236042, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. 11. 2011, č. j. 57 A 64/2011 - 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností napadl v záhlaví označené pravomocné usnesení Krajského soudu v Brně, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, územního odboru vnější služby, ze dne 20. 4. 2011, č. UM/2008, M 3236042, o uložení blokové pokuty na místě nezaplacené ve výši 1000 Kč za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), ve spojení s § 18 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a to za překročení nejvyšší dovolené rychlosti mimo obec o méně než 30 km/h.

Napadeným usnesením krajský soud podanou žalobu jako nepřípustnou odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), neboť dospěl k závěru, že stěžovatel v řízení před správním orgánem nevyčerpal řádné opravné prostředky.

Krajský soud v usnesení konstatoval, že je prokázáno, že žalobce souhlasil se spácháním přestupku a byl mu vystaven blok, jehož převzetí potvrdil vlastnoručním podpisem. Dále poukázal na ustanovení § 84 odst. 1 zákona o přestupcích a § 94 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"). Po odkazu na ustanovení § 46 odst. 1 písm. d), § 68 písm. e) a § 70 písm. a) s. ř. s. obsáhle popsal postup správního orgánu v přezkumném řízení podle hlavy IX. správního řádu, včetně jeho fází a vyřizování nedůvodného podnětu k takovému postupu. Tento přehled zakončil konstatováním, že jen nové rozhodnutí vydané v takovém řízení by bylo po vyčerpání opravných prostředků rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumatelným soudem; žalovaná ovšem důvody k přezkumnému řízení vůbec neshledala. Proto krajskému soudu nezbylo, než návrh odmítnout. Nato krajský soud citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 6 As 49/2003 - 46, podle něhož je nepřípustná žaloba proti rozhodnutí v blokovém řízení, a to z důvodů uvedených v § 68 písm. a) s. ř. s. Pokud by žalobce nedal souhlas k blokovému řízení, měl by, podle názoru krajského soudu, možnost v řádném správním řízení dosáhnout posouzení vad, které žalobou vytýká blokovému řízení. Přezkum blokového řízení není možný ani proto, že jeho průběh je v zájmu rychlosti zjednodušený, což by vždy vedlo ke zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost.

Stěžovatel kasační stížnost opírá o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. To, že měl být v předmětném blokovém řízení uznán vinným přestupkem, zjistil až dne 2. 5. 2011 z oznámení o dosažení 12 bodů a z výzvy k odevzdání řidičského průkazu, na jejichž základě nahlédl do dokumentace registru řidičů. Je pravdou, že dne 20. 4. 2011 se podrobil silniční kontrole, ovšem se sdělením obvinění, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost, nesouhlasil. V daném úseku byla rychlost stanovena dopravní značkou na 70 km/h, a podle ukazatele rychlosti ve svém autě jel rychlostí 68 km/h. Policista mu odmítl předložit snímek z měřícího zařízení a poučil ho o možnosti správního řízení. Stěžovatel také vyslovil nesouhlas s blokovým řízením a požádal o řešení ve správním řízení. Policista mu pak předložil k podpisu dokument, o němž prohlásil, že jde o žádost o správní řízení; tento dokument položil na kapotu auta, přičemž na něj položil ruku a stěžovateli ukázal, kde se má podepsat. V řízení tedy nebyly splněny podmínky § 84 a násl. zákona o přestupcích, neboť stěžovatel s projednáním přestupku v blokovém řízení nesouhlasil. Krajský soud při svém rozhodnutí zcela pominul rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2010, č. j. 9 As 25/2010 - 44, podle něhož je soud povinen se vypořádat s žalobní námitkou, že blokové řízení vůbec neproběhlo. Tuto skutečnost stěžovatel v žalobě rovněž namítal, krajský soud se však s touto žalobní námitkou nevypořádal. Stěžovatel v žalobě tvrdil, že se blokovému řízení nepodrobil a k tomu navrhl i výslech dvou svědků přítomných policejní kontrole. Z těchto důvodů navrhuje zrušení usnesení krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že skutkový stav byl ve správním řízení řádně zjištěn a že se ztotožňuje se závěry krajského soudu. Navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Poté přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž vážil i to, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Předeslat je ovšem třeba, že v případě odmítnutí návrhu krajským soudem je jediným a současně rozhodným důvodem kasační stížnosti důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., nehledě na stěžovatelem označené důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení, je totiž ve vztahu k důvodům podle písm. a) až d) téhož ustanovení důvodem speciálním. Je-li dán důvod podle písm. e), vylučuje to důvody podle písm. a), c) a d), neboť nezákonným je rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení v každém případě i tehdy, byla li v něm soudem nesprávně posouzena právní otázka ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s, bylo-li řízení u krajského soudu zmatečné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. nebo je-li rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je u kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí návrhu (na zahájení řízení) nebo o zastavení řízení z povahy věci vyloučen, když se v obou těchto případech jedná sice o rozhodnutí, jimž se řízení před krajským soudem končí, ovšem nikoli o rozhodnutí ve věci samé. Ve shodě se shora uvedeným, potvrzeným i ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu – srov. např. rozsudek ze dne 27. 5. 2004, č. j. 3 Azs 32/2003 - 92 (všechna zde cit. rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz) – tak platí, že v případě, kdy je kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení, lze podat kasační stížnost pouze z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

I v této věci je proto třeba jako určující považovat ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., přičemž otázkou, kterou bylo třeba v rámci posouzení zákonnosti napadeného usnesení zejména zkoumat, zda je přípustná žaloba proti rozhodnutí o pokutě uložené v blokovém řízení za situace, kdy žalovaný tvrdí, že s blokovým řízením nevyslovil souhlas.

Ve věci je podstatné posouzení charakteru blokového řízení a blokové pokuty. Tato otázka byla v době podání kasační stížnosti posuzována rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 1 As 21/2010. Soud proto postupem podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. řízení přerušil (usnesení ze dne 13. 12. 2012 na č. l. 17). Po rozhodnutí rozšířeného senátu bylo vysloveno, že se v řízení pokračuje (usnesení ze dne 13. 3. 2013 na č. l. 20).

Rozšířený senát ve svém usnesení ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 – 65, sice řešil problém obnovy blokového řízení, vyjádřil se v něm však i k charakteru blokového

řízení i bloku samotného. Dospěl k závěru, že blokové řízení o přestupku je specifickým druhem správního řízení, jehož výsledkem je vydání rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. V usnesení ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2011 - 65, pak rozšířený senát setrval na názoru, který byl vysloven v rozsudku ze dne 29. 12. 2004, č. j. 6 As 49/2003 - 46, publ. pod č. 505/2005 Sb. NSS, kde zdejší soud dovodil, že *„pokud soudní řád správní označuje za nepřípustnou žalobu proti správnímu rozhodnutí, vůči němuž žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky [§ 68 písm. a) s. ř. s.], tím spíše (a minori ad maius) musí být nepřípustná žaloba proti rozhodnutí (zde: rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení podle § 84 a násl. zákona o přestupcích), které bylo vydáno v důsledku souhlasu účastníka řízení, a tedy jeho vědomého rozhodnutí, že přestupek nebude projednáván v řízení, jehož předmětem by bylo skutkové i právní posouzení jeho jednání“*.

V rozhodnutí rozšířeného senátu sp. zn. 1 As 21/2010 je rovněž uvedeno, že obnova řízení na žádost účastníka podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, přichází v úvahu u přestupku, který byl vyřízen v blokovém řízení postupem podle § 84 a násl. zákona o přestupcích, jen v případě, že žadatel neudělil souhlas s uložením pokuty v blokovém řízení (např. proto, že souhlas udělil ve skutečnosti někdo jiný apod.). Případné zamítnutí žádosti o obnovu řízení pak nepochybně představuje rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Proti rozhodnutí, jímž se žádost o obnovu řízení zamítá, může žadatel podle § 100 odst. 6 věty třetí správního řádu podat odvolání. Soudnímu přezkumu tedy podléhá až rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu správního řízení.

Tvrdí-li stěžovatel v dané věci, že nedal souhlas s projednáním předmětného přestupku v blokovém řízení, pak mohl tuto skutečnost namítat v rámci žádosti o obnovu řízení. Rozhodnutí o této žádosti lze případně napadnout odvoláním, které již podléhá soudnímu přezkumu v řízení dle § 65 a násl. s. ř. s.

Pokud však stěžovatel podal žalobu přímo proti rozhodnutí učiněnému v blokovém řízení, bylo na místě ji odmítnout dle § 46 odst. odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s., jak správně učinil krajský soud. V dalších podrobnostech zdejší soud odkazuje na závěry učiněné v předmětných rozhodnutích rozšířeného senátu, která jsou shrnuta shora.

Namítá-li stěžovatel, že soud měl postupovat v mezích rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2010, č. j. 9 As 25/2010 - 44, podle něhož se krajský soud musí v řízení o žalobě směřující proti blokovému rozhodnutí vypořádat mj. s námitkou, že s projednáním přestupku nebyl dán souhlas ve smyslu § 84 odst. 1 zákona o přestupcích, je výše uvedenými rozhodnutím rozšířeného senátu tento názor vyloučen. Rozšířený senát přitom podle § 17 odst. 1 s. ř. s. závazně řeší rozpory ve stávající judikatuře. Je ovšem pravdou, že obě rozhodnutí rozšířeného senátu byla vydána později, než krajský soud rozhodoval. Z toho pouze plyne, že mu nelze vytýkat, pokud nezastával názor plně odpovídající názoru vyslovenému rozšířeným senátem, nicméně tímto senátem vydaná rozhodnutí je nutné vzít v úvahu ve všech dosud neskončených věcech.

Jen pro úplnost je třeba připomenout, že rozšířeným senátem zůstalo nedotčeno rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 08. 2010, č. j. 5 As 39/2010 - 76

(publ. pod č. Sb. NSS 2145/2010), podle něhož *„(o)známení policie, na základě kterých je prováděno hodnocení dosaženého počtu bodů (§ 123b odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu), poskytuje správnímu orgánu pouze určitou informaci o věci; nelze však z něj bez dalšího vycházet v případech, vyskytnou-li se v řízení pochybnosti o údajích zde zaznamenaných. K dokazování průběhu událostí popsaných v úředním záznamu je proto třeba v takovém případě vyžádat další důkazy prokazující skutečnosti zde uvedené, např. část pokutového bloku prokazující, že přestupek byl v blokovém řízení projednán. Tento záznam sám o sobě však nemůže být důkazem, na základě něhož by správní orgán bez dalšího vzal za prokázané, že se stěžovatel přestupku dopustil, že byl projednán v blokovém řízení a že existuje právní podklad pro provedení záznamu v registru řidičů“*.

Nad rámec kasačních tvrzení (§ 109 odst. 4 s. ř. s.) se Nejvyšší správní soud zabýval i určitými vadami usnesení krajského soudu. Na úkor srozumitelnosti usnesení jsou v něm citována ustanovení soudního řádu správního, která si navzájem odporují. Krajský soud konstatuje ustanovení § 70 písm. a) s. ř. s. (tedy výluku úkonů, které nejsou rozhodnutími) a ustanovení § 68 e) s. ř. s. (tedy výluku rozhodnutí, vyloučených podle tohoto nebo zvláštního zákona). Přitom důvodem odmítnutí návrhu bylo ustanovení § 68 písm. a) s. ř. s., tedy nevyčerpání řádných opravných prostředků; tento důvod předpokládá, že se o rozhodnutí jedná. Dále se krajský soud obsáhle zabývá přezkumným řízením správním, aniž by ze spisu či z vyjádření žalovaného bylo zřejmé, že k takovému řízení byl dán podnět, jemuž nebylo vyhověno. Přitom v této části rozsudku je uvedeno, že rozhodnutím podle § 65 s. ř. s. by bylo jen další rozhodnutí vydané po povolení přezkumu.

V usnesení krajského soudu tak byly shledány určité vady odůvodnění, Nejvyšší správní soud však dospěl k závěru, že se nejedná o vady, pro které by muselo být zrušeno. Nové rozhodnutí by totiž bylo shodné, pouze s částečně upravenými důvody.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti, došel Nejvyšší správní soud k závěru, že podaná kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední s. ř. s.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.) a žalované žádné náklady nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žalované náhradu nákladů řízení nepřiznává

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. dubna 2013

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu